

A szegedi kereskedők, iparosok, tisztviselők és munkások tiltakoznak a famonopólium ellen

„A monopólium — amely megdrágítja a tűzifát — nem érdeke sem a köznek, sem a fogyasztóknak

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdai számunkban részletesen ismertettük azt a röpiratot, amelyet Hódmezővásárhelyről küldtek szét és amely éles támadást intéz a famonopólium terve ellen. A röpirat szegedi vonatkozásával már foglalkoztunk, most a famonopólium tervéről kérdeztük meg a szegedi fogyasztók és a kereskedők képviselőit és nyilatkozataikat az alábbiakban közöljük:

Körmendy Mátyás országgyűlési képviselő a szegedi

ipartestület

elnöke a következőket mondotta:

— A tervezett tűzifamonopólium az iparoságot, mint fogyasztókat érintené. Hogy helyes, vagy helytelen volna-e a monopólium, azt „még nem lehet elbírálni.” Mindenekfelett azt kell vizsgálni, hogy államérdek-e a fabehezatali monopolizálása. A magam részéről minden olyan monopóliumnak, mely a fogyasztók zsebére drágulást idéz elő, erősen ellene vagyok.

Hauser Rezső Sándor ny. főigazgató, a szegedi Tisztviselők Otthona elnöke,

a köztisztviselők

álláspontját a következő nyilatkozatával világította meg:

— A közszolgálati alkalmazottak mindannyiszor minden gazdasági jelenség iránt élénken érdeklődnek, mert hisz minden gazdasági megmozdulás közvetlenül érinti őket. Ismételt illetményredukciójuk talán még sohasem hozta őket oly közel a gazdasági élethez, mint éppen napjainkban. Megélhetésük lehetősége ugyanis ezidőszakra a legszorosabb és legszörvösebb kapcsolatban van a gazdasági élet különböző mozgalmával. Csak természetes dolog, hogy ilyen körülmények között a készülő tűzifamonopólium is nagyon közelről érdeklő és érinti őket. Háztartásukban a fa fontos fogyasztási cikk s bizony ennek áralakulása nagyon is könnyen felboríthatja amugyis szűk keretek közé szorított budgetjüket. Monopolisztikus törekvésekről lévén ugyanis szó, a tapasztalatok szerint csakis árdragulás lehet ennek a következménye — hideg konvha mellé még hidegebb téli szoba.

A Magántisztviselők Szövetségének szegedi szervezete részéről

Berényi Nándor a következőkben fejtette ki álláspontját:

— Bár még csak tervekről van szó, de máris élesen ellenezük a famonopóliumra vonatkozó törekvéseket. Hozzá vagyunk ugyanis szokva, hogy a monopólium csak drágulást jelent. A fa sem lesz olcsóbb, ha monopolizálják, pedig a magántisztviselők lecsökkentett keresetükből eddig is csak a legnehezebben voltak képesek beszerezni a téli tűzifaszükségletüket. Most még az hiányzik, hogy a nélkülözhetetlen tűzifát is megdrágítsák, csak azért, hogy ebből egy szűkebb körű társaságnak haszna legyen. A legális kereskedelem eddig is el tudta látni fával a fogyasztókat, semmi szükség a monopóliumra.

A munkásság

álláspontjáról Lajer Dezső, szociáldemokrata párttitkár a következő felvilágosítást adta:

— Bármily áru monopolizálásából csak egyetlen haszon van: a monopólium tulajdonosainak a haszna. A kormány állandóan ígérgeti a kartelek megrendszabályozását, sőt megszüntetését és mit látunk, monopolizálni akarják a legfontosabb közszükségleti cikkeinket. A famonopóliumtól sem várunk semmi jót és a legélesebben ellene vagyunk minden ilyen törekvésnek. A famonopólium nem volna más, mint a fogyasztó kiszolgáltatása a monopólium önkényének.

Dr. Biedl Samu fűrészgáros a következő nyilatkozatot tette:

— Nem hiszek benne, hogy a kormány megcsinálja a famonopóliumot, mert ez véleményem szerint

nem volna a köznek, mégkevésbé a fogyasztóknak az érdeke.

A monopolisztikus törekvéseknek érdekes az előzménye. Az elmúlt évben a külföldről importált fára, azt hiszem, 50 aranykorona vámot vetett ki a kormány, hogy ily módon a magyar fa forgalmát megkönnyítse. A hazai fa ennek eredményeképpen nagyobb tömegekben jött is forgalomba, miután a nagy vám nem terhelte. Ez az állapot ma is fennáll, a kormány azonban kötelezettséget vállalt Romániával szemben, hogy körülbelül 18.000 vagon tűzifát beenged Magyarországra. Hogy a román fa forgalmát biztosítsa, nagy területet jelölt ki a kormány, amelyet zárt-nak nyilvánított oly értelemben, hogy csak 2 vagon román fa behozatala jogosít fel 1 vagon hazai fa átvételére. Szegeden úgy próbálják ezt a rendeletet kijátszani, hogy a magyar fát Dorozsmára hozzák és onnan szállítják be Szegedre. Dorozsma ugyanis nem zárt-terület. A tényleges helyzet az, hogy Romániából alig jön be fa, csak hazai fa van forgalomban.

— Ugy látszik, hogy a román kormány most azt követeli, hogy a zárt-területek jellegét szigorúan óvja meg a magyar kormány és a román fát a kikötött mennyiségben vegyék át. Ennek következtében a magyar fatermelőknek az az érdekük, hogy

az általuk forgalomba hozott fa is drágábban keljen el, legalább is azon az árnívón, mint a román importált fa.

Ez a monopolisztikus törekvéseknek a tulajdonképpeni magva. Most már azután az a kérdés, hogy a kormány segíti-e ebben a törekvésben a fatermelőket, vagy sem. A fogyasztók érdekében mindenesetre, — ismétlem — nem kell monopólium.

A Bach Testvérek fa- és szénagykereskedő cégénél a következő felvilágosítást adták a tervbevetett monopóliumról:

— Kereskedői szempontból mérlegelve a dolgokat, a famonopólium egyáltalán nem volna káros. Ezidőszakra ugyanis az a helyzet, hogy a faellátás révén óriási a bizonytalanság, a fakeskedelem teljességgel meg van bénulva. A fakeszerzés soha nem ütközött oly nehézségbe, mint most. Megtörtént többször is, hogyha 50 vagon árut kértem, nagynehezen 1—2 vagonnal kaptam. Ily körülmények között a kereskedelem nem képes megfelelni a hivatásának. Azt hisszük, hogy a monopólium segít ezeken a visszasságokon, mert stabil állapot alakul ki a fakeszerzés tekintetében. A fogyasztók szempontjából némi drágítást jelenthet a monopólium,

mázsánként előreláthatólag 30—40 fillérrel drágul a fa,

de legalább nem kellene tartani egyáltalán a fainség bekövetkezéséről és nem volnánk kitéve a későbbi áremelkedéseknek sem. Ha a mostani bizonytalanságon nem változtatnak, akkor fainség lesz a télen és elkerülhetetlen a faárak emelkedése. Jelenleg a román fa drágább, mint a hazai fa. Ha nem lesz monopólium és nem kaphatunk majd elegendő fát, akkor bizonyosan maguk az erdőbirtokokosok fogják nivellálni a faárakat és a hazai fa árát felemelik. Tehát nemcsak kereskedői, hanem fogyasztói érdekek is megkívánják a fa monopolizálását.

A Sylvánia Rt. igazgatósága is nyilatkozott a készülő monopolisztikus intézkedésekről:

— Hírek szerint

monopólium esetén 20 százalékos áremelkedéssel kell számolni.

Már pedig a fogyasztók nagyrésze a tavalyi faárakat is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta csak fizetni. Minden monopólium árdragítást okoz, ezt pedig mindenképpen ki kell küszöbölni. Jelenleg az a helyzet, hogy román fát vagyunk kénytelenek Szegedre hozni és a kereskedő ab Szeged 2.90 pengőt, sőt 3 pengőt fizet a román fátért. Amíg azelőtt szabadon lehetett Szegedre fát szállítani, a magyar fa ab Sze-

geden 2.60 pengő volt. Már ez az intézkedés is árdragításhoz vezetett és a monopóliumtól sem lehet mást várni.

Iritz Béla fakeskedő a következőket mondotta:

— Tiltakozni kell mindenfajta monopólium ellen, mert a famonopóliumnak csak az a célja, hogy

feltornássa a magyar fát arra az árnívóra, ahol ma a román fa van.

Ez mázsánként 50 fillér drágulást jelent a hazai fánál. Kereskedői szempontból annyiban volna káros a monopólium, hogy ki volna szolgáltatva egy beszerzési forrásnak a kereskedő. Ez a forrás aztán diktatórikusan állapíthatná meg a faárakat és a fa osztályozását. Még annak is ki lehet téve a kereskedő és közvetve a fogyasztó, hogy silány minőségű árut is át kell vennie a monopóliumtól.

Készül a titkos választójogi reform

Budapest, augusztus 2. Gömbös Gyula miniszterelnök keddi esti rádióbeszédében bejelentette, hogy a kormány megalkotja a titkos választójogot. Értesülésünk szerint a belügyminisztériumban már dolgoznak a választójogi reform előkészítésén és minden jel arra mutat, hogy a javaslat már a képviselőház őszi ülésének tárgyalás alá kerül. A törvényjavaslat legfontosabb ujtása az, hogy az egész vonalon bevezeti a titkosságot és szabályozni fogja az ajánlási rendszert is. Szó van arról, hogy a kerületek számát csökkentik és valószínűleg 201—221 lesz a képviselők száma. Terveznek új kerületi beosztást is és általában a kerületek közt bizonyos arányosítást hajtanak végre. A tervek szerint a választói jogosultságot szűkebb keretek közé szorítják és különbséget fognak tenni a parlamentben már képviselt pártok és a parlamentben nem képviselt pártok között. Az utóbbiak részére megnehezíti a jelölést az új választójogi javaslat.

Elfogtak két fiatal betörőt

(A Délmagyarország munkatársától.) A rendőrség kedden este elfogta és őrizetbe vette Sorolov György 19 éves zenészt és Veres Pál 22 éves kőművessegédet, akik az utóbbi időben több betöréses lopást követtek el. Legutóbb is ők törtek be Kelemen Márton írógépkereskedő Boldogasszony-sugarút 58. szám alatt levő lakására, ahonnan többszáz pengő értékű ruhanevet és ékszert vittek magukkal. Az ellopott holmik legnagyobb részét megtalálták náluk, a többit értékesítették és a pénzt elköltötték. A fiatal betörők a rendőrségen bevallották, hogy ezideig összesen négy betöréses lopást követtek el. Ők törtek be Balogh Mihályhoz, Kóha Frigyesnéhez és Kovács Istvánhoz is, ezenkívül a múlt év őszén egy helyen betörést kíséreltek meg. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást, mert az a gyanúja, hogy Sorolovék még több betörést is követtek el.

HOFBAUER TESTVÉREK

könyvelés ellenőrzés. BUDAPEST, IV. MUZEUM KÖRUT 7. Telefon: 89—7—57.

Könyvelés vezetése, betanítása, adómérleg, társas, örökségi elszámolások elkészítése. Adó és egyéb vizsgálat esetén, ellenszakszertői közreműködése stb. (Szánálási tervek kidolgozása és végrehajtása.

19

Árverési hirdetmény.

Szeged sz. kir. város Zálogkölcsonintézeténél elzalogosított, 1933 június hó 20-ig lejárt és nem rendezett zálogtárgyak

1933. augusztus 21-én d. u. 3 órakor az Árverési Csarnok helyiségében megtartandó nyilvános árverésen elárvereztetnek. Hosszabbítások augusztus 19-ig a hivatalos órák alatt eszközölhetők. Az árverésre kerülő zálogtárgyak számlajegyzéke az 1881. évi XIV. tc. 16. § értelmében kifüggesztetett.

Szeged, 1933 augusztus 3.

Szeged sz. kir. város Zálogkölcsonintézete.